

Být tváří takového festivalu je pro mě pocta.

STANISLAV MAJER

Balkan macht frei **2-4**

Pan Theodor Mundstock **4-5**

Jaká je Divadelní Flora? **6**

Hradba vzdoru

VOJTĚCH VARYŠ

Divadlo nás může bavit, ale nemá uspávat. Podstatné je, aby bylo jako kámen v botě, jak říkal Lars von Trier o filmu. Mnozí pod tím však vidí kámen v botách jiných, ne v těch svých. Jenže to už je pak jen ta zábava – nic proti tomu, jen nemusíme přistupovat na matení pojmů. Útok na zaryté pořádky však každopádně mizí.

Mluvíme o sociálních bublinách, ale ty jsou tvořené spíš naší vlastní představou ideálního světa, než konkrétními lidmi. Já se s lidmi, s nimiž se shodnu na divadle, na zálibě v soudobě vážné hudbě, experimentální próze, bizarních filmech, málo kdy shodnu na politice, životě a společnosti. S lidmi, s nimiž se naopak shodnu na politice a spol., narážím na hradby mlčení v oblasti umění. Možná jen nevnímám tichou společenskou dohodu, že komu se líbí určité věci, myslí a volí nějak, a komu se líbí jiné věci, volí a myslí zase tak. Svoboda si ovšem nevybírá. A tím nemyslím jen proslulou ukrajinskou politickou stranu poněkud vyhraněných stanovisek, jejížž mítinku jsem se ve stínu pomníku Stepana Bandery a Leopolda von Sacher-Masocha před časem mimoděk zúčastnil ve Lvově.

Vždycky jde o to, o co jde. Tuhle banální, avšak ve výsledku funkční poučku mi kdysi vnukl jeden můj učitel. Všechno má za sebou nějaký význam, úmysl, zájem; což není nutně špatně.

Na Floru jsem jezdil léta, vlastně stále jezdím. To, co mě – krom tradičního momentu, že jde o vydařený festival v základním slova smyslu, tj. že se zde potkávají dobří lidé, a který má atmosféru – na něm lákalo, byla vyhraněná, konkrétní dramaturgie. To trvá.

Já, jako konzervativní reakcionář, jsem se možná nad některými tématy a konkrétními inscenacemi ošival vždy. Letos mi to přišlo – nikoli po přečtení programu, ale až po přečtení prvních čísel zpravodajů – jako přílišná „jízda králů“ svobody a domnělé ideální společnosti. Žijeme v děsné době a někdo nám konečně otevřel oči. Co si chceme vzít od postkomunistické společnosti? To, že padla totalita, přece neznamená, že začne ideální svět. Ten nezačne nikdy. (Zejména ne v divadle). Lidé jsou ti samí a nelze je vyměnit nezávisle na systému.

Trvá-li pravda, že od odpočívání je gauč, nikoli divadlo a všichni dramaturgové měšťanských činoher tohoto a jiných světů si klidně mohou políbit šos, není podstatné utvrzovat intelektuální diváky v jejich postojích, ale naopak jim narvat tu mokrou ponožku hořkého poznání rovnou – s prominutím – do držky.

Ve 21:30 v Jazz Tibet Club vystoupí hudební duo **Zabelov Group**. Běloruský akordeonista Roman Zabelov a český bubeník Jan Šíkl vytváří za pomoci smyček bohaté, ale intimní melodie na pomezí ambientu a minimalu. Duo bylo nominováno na hlavní cenu v exportní soutěži Českého Rozhlasu Czeching.

ST 17. 5.

11:00 Divadlo na cucky | uzavřené představení
Silvia Vollmannová a kol.

MATE

Divadlo na cucky Olomouc

Vážné i veselé etudy ze života dvou vysokoškolaček v režii Silvie Vollmannové.

16:00 S-klub

Thomas Bernhard

SÍLA ZVYKU

HaDivadlo Brno

Touha po absolutní dokonalosti konfrontovaná s banální, všední a ponižující realitou. Tragikomedie skandálního rakouského cynika v režii Jana Horáka a Michala Pěchoučka.

18:15 Konvikt | Divadlo K3

Fernando Belfiore

D3US/X/M4CHIN4

Bohové, lidé, technologie, světlo a zvuk v jedinečné jevištní básni. Starověký „princip neočekávaného řešení“, známý z feckých tragédií, v moderním divadelním univerzu originálního brazilského choreografa.

20:00 Moravské divadlo

David Záborský

HEREC A TRUHLÁŘ MAJER MLUVÍ O STAVU SVÉ DOMOVINY

Studio Hrdinů Praha

Co je Česko, kde začíná a končí? Kdo chce v Česku žít a proč? Kdo nese vinu za nechutí Majera a jemu podobných k Česku? Současný prezident...? – Polemické zamyšlení spisovatele Davida Záborského, režisérky Kamily Polívkové a herce Stanislava Majera nad smyslem české národní identity.

21:30 Jazz Tibet Club | koncert

Zabelov Group

Běloruský akordeonista Roman Zabelov a český bubeník Jan Šíkl balancují na žánrovém pomezí různorodých hudebních stylů!

23:00 Konvikt | šapitó | volný vstup

DJ Sestra

„NEHCEM ROBIŤ TO, ČO SA ODO MŇA OČAKÁVA“

BARBORA FORKOVIČOVÁ

Ak ste si mysleli, že Franz Pätzold po svojom výkone v predstavení inscenácie *Balkan macht frei* a následnej diskusii už nemá čo povedať, mýlili ste sa. V tomto rozhovore sa dozviete ešte viac o jeho práci s Oliverom Frlićom, rovnako ako aj to, prečo mu Česká republika pripomína detstvo.

Je podľa teba v dnešnej dobe multikulturalizmu a vysokej miery migrácie ešte dôležité sebaurčenie človeka v rámci národnej identity?

Myslím, že je dôležité vedieť odkiaľ pochádzaš a nemyslíš tým, z ktorej krajiny. Mal som šťastie, že som sa narodil v Nemecku – nikdy som za nič nemusel bojovať. Moji rodičia mali zamestnanie, peniaze, bol som dobre vychovaný, vyštudoval som na univerzite. Nemusel som sa obávať ničoho vážneho. To je fajn, no na druhej strane si nemyslím, že je pre mňa dôležité, že som práve Nemec. Hovorí sa, že by to tak malo byť, ale v konečnom dôsledku na tom nezáleží. Napríklad na ceste z Nemecka do Olomouca som prešiel tromi krajinami a pas som musel ukazovať iba jedenkrát – a to vlastne vtedy, keď nás zastavila polícia, lebo nám nesvietilo svetlo na aute.

V inscenácii *Balkan macht frei* hovoríš aj o predsudkoch, ktoré môžu Nemci, respektíve Západoeurópania, pestovať voči režisérovi pochádzajúcemu z Balkánu. Ocitol si sa v tejto situácii aj ty, keď si sa dozvedel, že budeš spolupracovať s Oliverom Frlićom? Ubránil si sa predsudkom voči práci bosnianskeho režiséra?

Samozrejme, že som mal predsudky. V čase, keď som sa dozvedel o našej budúcej spolupráci, som skúšal inscenáciu s rumunským režisérom. Nie je to síce Balkán, ale „ďaleká“ východná Európa a takisto som už videl iné predstavenia z tejto časti sveta. Bolo mi

jasné, že je to iný druh divadla, odlišný od toho, ktorý robím alebo na ktorý som zvyknutý. Predtým som videl Oliverovu inscenáciu *Woyzeck* v Grazi. *Woyzeck* mal na hlave trňovú korunu. Bolo to zvláštne a veľmi sa mi to nepáčilo.

Ide o odlišnú divadelnú tradíciu, iný pohľad na svet. Počas práce s Oliverom som si však uvedomil, že predsudky mám preto, lebo tú druhú stranu nepoznám. Nevieť, ako vníma veci, aký má uhol pohľadu. Prítom zastávam ten na hlavu postavený postoj, v rámci ktorého si myslím, že ja predsa najlepšie viem ako má divadlo vyzeráť. Ten však trvá len dovtedy, kým ti niekto neukáže, že sa to dá robiť aj inak. To sa dialo aj počas našej práce na *Balkan macht frei*. Niekdedy som si hovoril, preboha, toto nie je dobré divadlo! Ale nakoniec sa nám to podarilo a našli sme spoločný jazyk.

Áký vplyv má podľa teba spolupráca s režiséromi z rôznych krajín a kultúr na tvoje herectvo?

Vďaka takýmto spoluprácam objavujem nové možnosti herectva. Problémom je, že väčšinou spolupracuješ s režisérom, ktorého dobre nepoznáš. Ten má vlastný štýl a ty ako herec sa snažíš do tohto štýlu „napasovať“. To je ale úplne zlý postoj. Nejde tu totiž o vykonanie nejakej práce, o naplnenie režisérových očakávaní. Ide o hľadanie spôsobov vlastného vyjadrenia v rôznych kontextoch.

Keď pracujem s Oliverom, je to pre mňa šanca hrať inak, než som bežne zvyknutý. Všetci režiséri si totiž myslia, že majú pravdu a že divadlo môže vyzeráť jedine tak ako ho robia oni. A v istom bode im už len pritakávaš, lebo si unavený a zničený. Samozrejme to ale vedie aj k tomu, že sa sám vzdelávaš a hľadáš vlastné spôsoby vyjadrenia, ktoré ti vyhovujú. Vďaka takejto spolupráci som otvorenejší novým myšlienkam, to je najdôležitejšie. Potom človek dokáže režiséra vypočuť a rozhodnúť sa, či sa mu jeho prístup páči alebo nie.

S Oliverom Frlićom spolupracujete na ďalšej inscenácii – *Mauser*. Existuje nejaký súvis medzi týmito dvoma dielami?

Ani nie. Dostali sme sa do situácie, keď sme mali obavy z toho, čo od nás budú ľudia očakávať po *Balkan macht frei*. Chceli sme

sa toho pocitu zbaviť, a tak sme sa rozhodli urobiť niečo úplne iné. Vytvorili sme koláž z rôznych textov Heinerja Müllera ato, že citujeme istú časť z prvej inscenácie („Volám sa Oliver Frljić a som z Bosny...“) je skôr vtip. Samozrejme to nie je iba citát, nesnažíme sa jeho použitím byť vtipní či múdri. Súvisí to s obsahom samotnej inscenácie.

Keď hovoríš o obave z očakávania publika, čo tým myslíš? Aké sú tie očakávania?

Keď robíme inscenáciu ako Balkan macht frei, vieme, že nás budú ľudia za niektoré výroky v nej neznášať. A my sa musíme rozhodnúť či to urobíme napríklad za cenu, že diváci budú odchádzať z predstavení, že dostaneme zlé kritiky a podobne. Na to myslím, keď hovorím o nenaplnení očakávaní publika. Nechcem robiť to, čo sa odo mňa očakáva. Nezaujima ma či niekto povie, „oh, toto je príliš pravicové“ alebo „znehodnocujete naše tradície“. Môžem niečo hlásať

na javisku, no keď z neho odídem, všetko je inak – opäť som Franz a to celé je len o pohrávaní sa s očakávaniami, s predsudkami, s publikom samotným. Ide o to byť polemický a trochu provokovať, nie o dobré kritiky. Inak by divadlo nemalo žiadny zmysel.

V Olomouci si už štyri dni. Aký máš pocit z Českej republiky?

Je tu skvele. Ja pochádzam z Drážďan, takže Česko bolo pre mňa vždy blízko. S rodičmi sme chodievali na výlety do Ústí, Liberca, Prahy či Kutnej Hory. Mój otec sa dokonca češtinu učil v škole. Ja som sa k nej nikdy nedostal, pretože do školy som chodil až po páde Berlínskeho múru a mohol som si vybrať iba francúzštinu alebo latinčinu. Bol som z toho smutný, chcel som sa učiť češtinu, lebo som krajinu často navštevoval. Keď som v Čechách, opäť zažívam svoje detstvo. Fidorka, Pikao... keď som bol malý, tieto veci som zbožňoval.

A čo festival?

Vo svojom živote som už bol na mnohých festivaloch, ktoré boli pekné, veľké, so skvelou reklamou. Väčšinou som však prišiel, odohral predstavenie a na druhý deň odišiel naspäť domov. Jednoducho nebol čas rozhladať sa, precítiť krajinu. Na Floru sme prišli už v sobotu a ihneď sme sa zoznámili s ľuďmi, navštívili predstavenia a stratili sa v čiernej diere menom Vertigo. Je to tu skvelé! Ľudia sa po predstavení nerozprchli, spoločne sa presúvajú ďalej – je to ako rock'n'rollový festival. Úžasné, milujem to!

FRANZ PÄTZOLD

je nemecký herec. Od roku 2011 je stálym členom ansámblu mnichovského Residenztheateru, v ktorom vznikla aj inscenácia Balkan macht frei. Rád pečie chlieb.

CASTORF MUSS SEIN

MARTIN MACHÁČEK

Budu osobní, dokonce natolik, že si dovolím napsat, že kdo včera neviděl Balkan macht frei, mi zde příliš neporozumí (nehledě na případné dřívější nesrovnalosti). Popasovat se s prací Olivera Frljiće totiž vyžaduje tu samou míru nasazení a drзости, kterou do svého publika dávákuje intenzivně také on sám – bere se jako rukojmí svých postřehů. Do mnichovského hostování vcházel se zkušenostmi, zastrčenými i odhalenými traumaty stejně jako do jiných projektů, které jsem měl šanci vidět (myslím tím konkrétně inscenaci Černá zem, která pohltí každého, kdo odstoupí zrádně! slovinského Mladinska na festivalu Bazaar!). Skutečně nikoho nenutím, aby si to přečetl, ale takhle jsem se cítil – takhle vystřelený, pochroumaný a křehký.

Kdyby mi někdo položil následující otázku: „Proč jste přijel do Olomouce pracovat na festival? Co si od toho slibujete, co vás k tomu nutí? Kolik peněz čekáte, že vám dáme? Co je vaše hlavní motivace už po několikáté vzít takto prestižní a zároveň nevděčné místo?“ Jak bych odpověděl? Nevím a už vůbec bych neustál konfrontaci s tím, čemu vystavili herci mnichovského Residenztheateru svého kolegu Franze Pätzolda coby Olivera Frljiće.

Hutné intelektuální temno opřené o do podvědomí zasutou paměť a vytěsněné dějiny by snad ani v našich podmínkách nemohlo vzniknout – chybí nám témata, ne jako „tam“ v Německu. Balkan macht frei je smršť, kterou nechce člověk znovu zažít, přitom bych každý další moment mohl vychutnávat do nekonečna. Je to hnusné, odporné – někdo by řekl nelidské; pro konzervativní publikum třeba i nepřijatelné.

Pro mě silné, rozbíjející moje vlastní představy o jakémkoliv nadhledu. Pokaždé si říkám, jak mám umělce na háku, jak se už jen tak nechytinu do jejich lacině manipulativních pastí – ale tady... rozemleli mě a vyvrhli před hotovou věc tak jednoznačně artikulovaným způsobem. Před tísni se nedalo nikam utéct, do žádné intelektuální skulinky, protože v té chvíli už byly ucpané mokvavými cucky hnisu.

Je stejně fér napsat to takhle nesrozumitelně, jako bylo fér nechat si nadávat v němčině bez titulků v intenzivní improvizované části. Až potkáte někoho z Residenztheateru, vyřídte jim mé srdečné: „DANKE“, protože jsem umřel a znovu se narodil.

GLOSA MAXE SOBKA

Nepříjemnost. Včera boli tri predstavenia. Sedel som v hľadisku na D3us/x\m4chin4 a bol som atakovaný. (Slečna ma bozkala. no. Veď dobre.) Ale potom nám to vysvetlila. Majme sa radi. Majme radi našu planétu. Na Mundstockovi mi bolo nevoľno vďaka fabule. Škaredá história. Prejdime ďalej. Dobré, že sme sa pozerali. A večer si sadnem na Frljića. Som oplutý, okopaný. Mám sa dobre a niekto mi to vyčíta. Je mi neprijemne. Asi má pravdu.

Je dobré, že som sa necítil dobre? Zaujímavá situácia. Máme sa radi, chceme si žiť fajn. Aj si žijeme. A zrazu treba zaujať stanovisko. Je s tým problém. Hovorím si, dobre, že rozmýšľam. Kto nechce, nech nerozmýšľa. Ak nechcete, nerobte to. Mnohé divadlá majú na repertoári stále Georgesa Feydeaua. Bavte sa!

Autor je študent réžie (VŠMU)

PRVNÍ DOJMY

BALKAN MACHT FREI

Inscenace osciluje mezi politickým divadlem a osobní zpovědí. Nejsm si jistý, co je v ní víc.

Jakub, dramaturg a básník

Bylo to hodně tělesné, což je málokteré politické divadlo. Hodně na mě zapůsobil moment, ve kterém diváci chtěli zachránit herce před mučením. Překvapilo mě, že se velká část publika k protestu nepřipojila. Snažila jsem se protest podpořit tleskáním a pak mě našťvalo, že s tím mučením ostatní diváci souhlasili.

Barbora, pražská divadelní kritička

Něco takového jsem ještě nikdy nepocítil na vlastní kůži. Radikalismus na jevišti.

Pavol, student režie

Měl jsem špatný pocit od začátku až do konce. Jediné, co ke mně doléhalo, byl takový zvláštní postoj autora o vztahu k jeho vlasti a zemi, kam jel za prací. To bylo všechno. Obhajoba jeho radikálního názoru mi chyběla. Účinek inscenace je v podstatě kontraproduktivní. Použité prvky způsobí u diváků pouze strach a nepokoj, což jsou emoce, které nic nepřinášejí. Důkazem toho je i ta reakce z publika na waterboarding.

Samuel, student režie

Strašně silné, i když jsem nerozuměla nepřeloženým německým pasážím. I přes jazykovou bariéru však jevištní akce působí. Jsme schopni pochopit, že se kolem nás něco děje a že by se mělo něco dělat, i když zatím není jasné přesně co. Největší dojem ve mně zanechala ta scéna s mučením. Nabízela se zde otázka, jak by mělo publikum reagovat. Ta zůstává otevřená a je o čem přemýšlet.

Barbora, teatroložka a garderobiérka

Bylo to opravdu temné. Z dějin máš někdy takový ten pocit, jako když ti někdo urve koule.

Martin, divadelní a filmový vědec

TEKUTÝ SEMINÁŘ: BALKAN MACHT FREI

NIKOLETA TUŽINSKÁ

Extrémizmus, radikáli, pravica. Tieto pojmy sa v súčasnosti stávajú čoraz viac pretriasanými u nás aj v zahraničí. Akoby hovoriť o nich bolo trendom, nutnosťou. Túžbou bojovať proti nim, ukazovať ich nástrahy, predchádzať im. Konfrontované sú pri tom so strachom či národnou hrdosťou. Je však toto jediným riešením? Nedokáže byť skutočný stret s niečím takýmto silnejším ako rečnenie o nich? Dajú sa takéto otázky vôbec zodpovedať?

Po predstavení mnichovského Residenztheater sa rozpútala nejedna búrlivá debata, či už medzi zúčastnenými alebo v nich samotných. Pozitívna aj negatívna. Frľičova provokácia asi obišla len málokoho. Akoby chcel v každom jednom momente zosobniť nekonečné množstvo otázok a aj to sa mu mánilo. Akoby od každého chcel, aby sme znovu prehodnotili svoje názory a činy úplne od základu. Cítili zodpovednosť. Uvedomili si silu seba, divadla, konania. Nehľadeli len na minulosť, ale viac sa zamýšľali nad nastolenou skutočnosťou. Veď ako bolo povedané aj na diskusii s predstaviteľmi: „Publikum je vždy súčasťou predstavenia.“ Naše vedomie určuje našu interpretáciu. My môžeme spraviť z hraného skutočné a naopak.

Práve prelínanie týchto dvoch svetov – divadelného a každodenného – sa zdá byť dôležitým, keďže sme podobný princíp mohli sledovať aj v predchádzajúcich inscenáciách (napr. Elity, The Situation), ktoré diváka zámerne zavievali do neistých vôd neustáleho pochybovania a poctivého premýšľania o podiele skutočnosti v nich. Priviesť ho k pripusteniu myšlienky, že všetko môže byť inak, ako sa zdá. Vyvolať túžbu po opustení jasne definovaných úloh a situácií a znovu obnoviť otupené zmysly.

O tom, že pri tejto inscenácii boli zmysly diváka neustále v pozore a asi v každom zanechala silné a negatívne emócie (či už hrôzy alebo hnevu), myslím, netreba hovoriť. To, že herci priznali, že tentokrát konanie divákov prišlo neskôr ako v predchádzajúcich predstaveniach (a aj to sa týkalo len asi troch ľudí prejavujúcich nesúhlas verejne), už môže stať za zmienku a môže sa stať tiež reflexiou spoločnosti, ku ktorej chcel zrejme tvorivý tím dospieť. Akoby sa na moment stalo publikum hlavným aktérom, stredobodom záujmu, tým pozorovaným a zrazu sa s touto rolou nevedelo vysporiadať. No aj napriek tomu malo možnosť uvedomiť si postavenie herca, režiséra (možno tiež sudcu). A tak sa prekročila tá nezdolateľná hranica medzi nimi a nami. Medzi javiskom a hľadiskom, snom a realitou, konaním a prizieraním, umením a životom.

Autorka je študentkou VŠMU, odbor Divadelná dramaturgia a dramatická tvorba.

MUNDSTOCK JAKO HRDINA

BARBORA KAŠPAROVÁ

Poetická inscenace Pan Theodor Mundstock režiséra Miloše Horanského přinesla do festivalového dění zcela ojedinělý divácký zážitek. S herci Vojtěchem Dykem, Danou Polákovou a Gabrielou Mičovou jsme si povídali o přípravě inscenace a jejím přesahu do současnosti.

Jak se převáděl Fuksův román do podoby jevištní básně?

Gabriela Mičová: Text dramatoval Miloš Horanský osobně. My jsme se jako herci na spolupráci nepodíleli a dostali jsme již hotový text.

Vojtěch Dyk: Mně se román nezdá vůbec prozaický, myslím si, že je to čistá poezie. I pan režisér do nás pořád hustil, abychom to hráli jako poezii.

Jaká je spolupráce s režisérem a zároveň básníkem Milošem Horanským?

G. M.: Já jsem se na práci s ním moc těšila, protože byl pedagogem během celého mého studia na DAMU. Uvítala jsem, že se můžeme po letech zase potkat. Bylo to krásné, tvůrčí a inspirativní.

Dana Poláková: Já jsem pana Horanského

předtím vůbec neznala.

V. D.: Já jsem se s ním potkal také na DAMU. Pracovali jsme s ním na projektu divadlo-poetrie, který jsme si sami vybrali. Na rozdíl od všech režisérů, se kterými jsem dosud pracoval, není tak racionální a dává až metafyzické připomínky jako „srdce-srdce“, někdy dokonce „srdce-bůh-srdce“.

Když odhlédneme od historické výpovědi inscenace, jaký přesah má příběh Theodora Mundstocka do současnosti?

G. M.: Myslím si, že tuto postavu nejde oddělit od historického kontextu. Není náhoda, že se dnes tvůrci často vrací k problematice naší nedávné historie. Myslím si, že patří k současnosti

a je důležité Mundstocka chápat nevytrženého z kontextu, aby výpověď vyzněla ve své úplnosti. **D. P.:** Nejsilnější je pro mě ta skutečnost, že se na takovou těžkou chvíli, jako je odjezd do koncentračního tábora, dá připravit.

V. D.: Možná je důležité dodat, že režisér pojal inscenaci jako polemiku s Fuksovým románem, nikoliv jako jeho nápodobu. Postavu Mundstocka obrátil naruby a udělal z něj hrdinu, zatímco Fuksův Mundstock je antihrdina. S tím souvisí i důraz na lásku mezi Mundstockem a Sli, kdežto ve Fuksově románu jde hlavně o odevzdávání se smrti.

V čem je pro vás postava Theodora Mundstocka poetická?

V. D.: Přistupoval jsem k ní hlavně zevnitř. Musím však říci, že Horanského dramaturgie patří k těm nejkrásnějším, na jakých jsem kdy pracoval. Když máte takový materiál, postava se pak staví úplně sama.

Ve vašem podání je Theodor Mundstock mladý člověk. Jak může podobný osud inspirovat mladého člověka v současnosti?

D. P.: Může si například představit hraniční situ-

aci. Nemyslím tím zrovna válku, ale třeba rozloučení s někým blízkým nebo konec životní etapy. To jsou také důležité věci. Člověk musí znát sám sebe a stát při sobě samém.

G. M.: Bylo by zajímavější zeptat se přímo těch mladých lidí, ale zkusím odpovědět za ně. Asi jde hlavně o to, aby neztratili svou vlastní identitu a zůstali sami sebou.

V. D.: V naší republice podle mě máme historicky podmíněný sklon ke stádní tuposti. Čtyřicet let jsme museli fungovat v područí a nechat se vést nějakým pastevcem, ať už to byl blbec nebo ne. V této souvislosti jsme postavu vystavěli tak, aby mohla inspirovat v tom, že převzala odpovědnost sama za sebe do vlastních rukou.

GABRIELA MÍČOVÁ

(*1975) V roce 2002 absolvovala činoherní herectví na DAMU. Deset let hrála v Pražském komorním divadle v Divadle Komedie a v současné době působí v pražském Činoherním klubu. Je držitelkou rozbité ceny Thálie, kterou obdržela v roce 2012 za roli Romi z divadelní hry Odpad, město, smrt.

VOJTĚCH DYK

(*1985) Studium činoherního herectví na DAMU ukončil v roce 2010, ale již od roku 2005 měl angažmá v Národním divadle, odkud odešel v roce 2011. Dnes působí převážně jako zpěvák a hudebník mimo jiné ve swingové kapele B-Side Band. Jako herec se stále objevuje v holešovické La Fabrice.

DANA POLÁKOVÁ

(*1973) Po absolvování brněnské konzervatoře byla členkou souboru HaDivadla. Od roku 2004 působila na scéně Pražského komorního divadla v Divadle Komedie. V současnosti je na volné noze.

MINIMALISTICKY O VELKÝCH TÉMATECH

BARBORA CHOVANCOVÁ

Jevištní báseň režiséra Miloše Horanského vychází se slavného Fuksova románu – sám režisér a autor adaptace však uvádí, že nejde o „dramatizaci“, nýbrž polemiku s původním textem. Sledujeme život Žida Theodora před nástupem do transportu, jeho vyrovnávání se s Bohem i vlastní přípravu na život v koncentračním táboře. „Hlavně se jim nedívej do očí...“ říkají. Inscenace se ale bohužel v konečném důsledku nepodívala do očí ani divákovi.

Pan Theodor Mundstock je minimalistickou inscenací o velkých tématech. Výrazná vizualita a delikátní pohybová stránka a light-design divákům předestřely řadu silných jevištních obrazů, krásně hrůzných i hrůzně krásných. Dominantní „židovská“ žlut s naoranžovělým stínem, oprýskaná černá stěna koupající se v kuželu teplého světla či variabilní „komínky“ vytvářely atmosféru samy o sobě. Také poměrně vyrovnané herecké výkony byly výraznou devízou inscenace (scénická síla Gabriely Míčové snad nikdy nepřestane bavit). Tematicky však dnes nejsilněji na stage S-klubu vystupoval strach. Strach z věcí spíš tušených, a o to děsivějších.

Musíš vytrénovat sám sebe, stát se krysou, a tak přežít. Ztratit lidskost? Hlavně se jim nedívej do očí...

Naštěstí se Pan Theodor Mundstock vyhýbá patosu, který u inscenací s touto tematikou musíme tak často snášet (snad až na dva, tři momenty, kdy balancuje na samé hraně). Strach je samozřejmě silným nadčasovým tématem, se kterým bojujeme dnes a denně – ale prostřednictvím Horanského scénáře však jakoby nedorostl do hit et nunc. Nekonfrontoval nás ve své nahotě, jen kdesi vzadu velmi potichu drknul na strunu, kterou jsme byli schopni pouze logicky odušit – avšak ne zažít. Husí kůže zůstala

nepolapitelným vytvořeným důsledkem.

Druhou podstatnou linií byly Theodorovy dlouhé „rozhovory“ s Bohem, v nichž se zastavoval čas. (Chvillemi je však toto vakuum snad až příliš dlouhé.) Kdo je ten, kdo mě přesahuje? Však to není nějaký „dědula v kaftanu“ – a jak by vypadal jako žena? Diskuse a polemiky s Bohem, o Bohu, ale ne „božské“ – taky mnohokrát protékaly mezi prsty a zanechávaly jen pachutí písku vzadu na jazyku.

Pan Theodor Mundstock je vlastně krásnou jevištní básní. Obrazy jsou chvillemi i dech beroucí, témata čitelná... Jen úplně nedoléhají. Zůstává v rovině pochopené definice, nezažité, očekávané mrazení zůstane kdesi „u ledu“. Vnitřního rozrezonování jsem se nedočkala. ...proč?

Inscenace Pan Theodor Mundstock není, ve srovnání s tím čeho jsme byli na letošní Divadelní Floře svědky, vůbec politicky angažovaná ani šokující na rozdíl od inscenací z Bratislavy, Berlína či Mnichova. Člověk by se mohl ptát, jak tematicky zapadá do programu festivalu, jehož shrnujícím a všudypřítomným heslem je „Tekutá Evropa“, byť samozřejmě patří do profilu Studia Hrdinů. Své místo na Floře má však i z jiného důvodu. Připomíná totiž, že aby se člověk mohl otevřít svému okolí a pokusil se v něm orientovat, musí se nejprve otevřít sám sobě. Zkrátka jde o to upevnit svou pozici. A když jednou dokáže tohle, znamená to možná víc, než zlít vodou herce na jevišti.

BARBORA KAŠPAROVÁ

Ačkoliv hraju na Floře až ve středu, na festival jsem přijel již pár dní s předstihem. Naplánoval jsem si to tak, abych viděl inscenace z několika minulých dnů – The Situation, Havelkovy Elity a Balkan macht frei. Každý rok se tady ostatně snažím být alespoň čtyři dny. Odehrají jedno, dvě představení a jinak jsou to pro mě lázně. Z mého hlediska je to navíc dramaturgicky nejlepší festival u nás. Mám dojem, že Flora má vzestupnou tendenci. Ještě před pár lety tady například nebyly žádné německojazyčné produkce. Přitom The Situation, které jsem viděl včera, bylo přesně to, co mě na divadle zajímá. Být tvář takového festivalu je pro mě samozřejmě pocta.

STANISLAV MAJER,
tvář aktuálního ročníku DF

Divadelná Flora dnes funguje v modeli, ako sme ho kedysi spolu s Petrom Nerušilom zamýšľali. Pôvodne šlo o prehliadku trojsúborových divadiel z okolitých moravských miest. Až potom sme začali pracovať s určitým mottom, na základe ktorého sa na festival vyberali produkcie už z celej Českej republiky a Slovenska. Medzičasom sa už z Divadelnej Flory stal medzinárodný festival. Petr Nerušil ako riaditeľ so svojim tímom pritom zakaždým pripraví zaujímavú koncepciu dramaturgickú špecialitu. Som strašne rád, že som kedysi mohol byť pri zrode tohto formátu a že sa to vypracovalo do takýchto rozmerov. A čo dnešný večer? Premietal som si svoje súkromie. Moja rodina bola politicky prenasledovaná a perzekvovaná. Dnes to síce opäť nevyzerá veľmi optimisticky, je ale výborné, že divadlo o tom hovorí.

PETR GÁBOR,
šéf činohry Moravsko-slezského divadla Ostrava,
v minulosti viedol činohru Moravského divadla Olomouc

#21df

ČT 18. 5.

13:30 Konvikt | šapitó | uzavřená akce

Tekutá Evropa

festivalové setkání se studenty uměleckých a uměnovědných oborů

DAMU Praha – JAMU a FF MU Brno – FF UP Olomouc – VŠMU Bratislava

18:00 Konvikt | Divadlo K3

Berstad/Helgebostad/Wigdel

SPOILER

Hustý „les zvuků“ a shluk slyšitelných i podprahových impulzů atakují diváka, jeho smysly i tělo. Provokující, svěbytné norské trio po roce opět v Olomouci se svým nejnovějším projektem.

19:30 S-klub

Elfriede Jelinek

DÍLO

Studio Hrdinů Praha & Mezery, o.s.

Kritický pohled na rakouskou historii i parodie „vysokohorského manažerského teambuildingu“. Alpské hrátky s ďáblem, v nichž dunivou hudbu odráží sarkofág masivního hydroelektrického komplexu, v režii Miroslava Bambuška.

21:45 Konvikt | Divadlo K3

Berstad/Helgebostad/Wigdel

SPOILER

Po představení následuje debata s tvůrci.

22:30 Konvikt | šapitó | koncert

Tomáš Vtípil

Vyhledávaný skladatel filmové a scénické hudby oslavuje umělecké volnomyšlenkářství.

23:30 Konvikt | šapitó | volný vstup

Tekutý Jukebox

hudební samoobsluha

Rezervace vstupenek propadá 15 min před začátkem, 30 min před produkcí probíhá doprdej vstupenek.

šéfredaktor: Martin Macháček | redakce: redakce: Barbora Forkovičová, Barbora Chovancová, Barbora Kašparová, Max Sobek, Nikoleta Tužinská
korektura: Daniela Hekelová | sazba: Zdeněk Vévoda | foto: Lukáš Horký, Ondřej Hruška | tisk: Tiskárna ČD | web: www.divadelniflora.cz

21. Divadelní Flora je realizována s podporou Ministerstva kultury České republiky, Olomouckého kraje, Statutárního města Olomouce, Česko-německého fondu budoucnosti, Goethe-Institutu v Praze, The Performing Arts Fund NL, grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska, Státního fondu kultury ČR, Velvyslanectví Nizozemského království a Moravského divadla Olomouc; hlavním mediálním partnerem je Česká televize. Pořadatelem festivalu, který se koná pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana, je DW7, o.p.s. Hlavní programová linie TEKUTÁ EVROPA je součástí Česko-německého kulturního jara 2017.